

Wouter Saeys: 'We willen de veehouder weer meer bij de koeien krijgen'

Vruchtbaarheidssensoren

Het aantal koensensoren op de markt is de laatste jaren flink uitgebreid. Voor melkveehouders ligt er een nieuwe uitdaging in het verwerken van de uitgebreide informatiestroom. Met het kennisplatform Koesensor en een studiedag willen Vlaamse onderzoekers de sector op weg helpen.

tekst **Annelies Debergh**

Dat het onderwerp vruchtbaarheid bij melkvee een complex verhaal is, bleek nog maar eens in Melle op een studiedag naar aanleiding van de oprichting van het kenniscentrum voor koensensoren. Ruime belangstelling op het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek was er onder meer voor Geert Opsomer, professor aan de faculteit Diergeneeskunde in Gent. 'Het heeft weinig zin de veehouder te overladen met getallen over hoeveel een dierziekte of vruchtbaarheidsprobleem kost. Het is belangrijker de nadruk te leggen op wat eraan te doen is.' Opsomer waarschuwde voor een lakse houding rondom vruchtbaarheidsproblemen. 'Er wordt nog te weinig berekend waar het probleem bij een slechte vruchtbaarheid juist zit. Er komen ontzettend veel gegevens beschikbaar, maar veehouders doen er in de praktijk nog te weinig mee.'

Vruchtbare indicator

In de groei van de melkveebedrijven ziet Opsomer een uitdaging. 'Maar de moderne melkveehouder is zich bewust van de nood aan tools om zijn bedrijf bij te houden. De groei van de bedrijven hoeft geen probleem te zijn voor de vruchtbaarheid.'

Na Geert Opsomer zocht ook Jo Leroy van de Universiteit Antwerpen naar een goede

Geert Opsomer:
'Nog te weinig berekend waar een vruchtbaarheidsprobleem zit'

indicator voor vruchtbaarheid. 'Tussenkalftijd is onvoldoende en te veel afhankelijk van de veehouder en wanneer hij start met insemineren. De kans dat een koe daadwerkelijk drachtig is na inseminatie is wel een goede parameter voor vruchtbaarheid.'

Leroy hamerde erop dat het energiemetabolisme bij de koe een belangrijke rol speelt in de vruchtbaarheid. Meer specifiek is de periode rond afkalven cruciaal. 'Koeien moeten blijven eten om glucose te maken. Geen glucose betekent geen lactose en dat wil zeggen geen melk. Te veel verlies aan conditie beïnvloedt ook de vruchtbaarheid en de gezondheid van de koe na kalven.'

Jo Leroy:
'Tussenkalftijd is onvoldoende als indicator voor vruchtbaarheid'

vloedt ook de vruchtbaarheid en de gezondheid van de koe na kalven.'

De recente oprichting van het Vlaamse kenniscentrum over sensoren in de melkveehouderij was de echte aanleiding tot de studiedag. Dierenarts Emily De Busser stelde daarom het kennisplatform uitgebreid aan het grote publiek voor. Behalve de diverse systemen voor activiteitsmeting gaf de onderzoeker ook een overzicht van mogelijke sensortechnologie. 'De activiteitsmeters zijn zonder meer het verst ontwikkeld van alle sensoren op de markt', gaf ze aan. Toch ziet De Busser mogelijkheden tot verfijning.

'De technologie is nog in volle ontwikkeling en we zien dat de interpretatie van de veehouder belangrijk blijft. De vraag is hoe we de sensordata kunnen koppelen aan de niet-sensordata om de verkregen gegevens nog beter te kunnen interpreteren.'

Datastroom filteren

Wouter Saeys, professor aan de faculteit Bio-ingenieurswetenschappen aan de Katholieke Universiteit Leuven, haalde eveneens het juist verwerken van gegevens aan. 'Met de huidige datastroom lijkt het of een veehouder in plaats van naar de koe naar het scherm van de computer moet gaan kijken. Het doel van het project is om gegevens zodanig te filteren dat de veehouder de juiste informatie krijgt om meteen aan de slag te gaan bij de koeien. Zo hoeft de veehouder niet continu achter de computer te zitten, maar krijgt hij weer de kans om met de koeien bezig te zijn. De ervaring is dat de huidige datastroom daartoe onvoldoende efficiënt is.' Het kenniscentrum fungeert onder meer als een platform om kennis en ervaringen tussen veehouders beter uit te wisselen. Volgens Wouter Saeys ligt het probleem niet bij de kwaliteit van de sensoren. Het aantal goede sensoren op de markt is voldoende groot. De verwerking van de informatie kan wel nog efficiënter voor de melkveehouder. 'Vooral het onderscheid tussen wat normale variatie in de gegevens is en wat een variatie is die ook daadwerkelijk een probleem aangeeft, kan in de praktijk vaak nog beter. Het aantal vals positieve meldingen zou op die manier nog verder teruggedrongen kunnen worden.'